РАНКА РАДОВАНОВИЋ

Смањена видљивост

Последњи спрат / Top Floor

2025/26, уље на платну / oil on canvas, 220x160cm

РАНКА РАДОВАНОВИЋ

Смањена видљивост

RANKA RADOVANOVIĆ

Reduced Visibility

Продајна галерија „Београд”

Октобар–новембар / October–November 2026.

Београд / Belgrade

Сања Тодосијевић

РАНКА РАДОВАНОВИЋ
Смањена видљивост

Циклус сликарских радова Ранке Радовановић под називом „Смањена видљивост“ у тематском смислу представља, архитектонским елементима ограничен, поглед на одабрани фрагмент стварног или имагинарног пејзажа, где замагљени обриси дивље природе стварају ефекте несигурности и нелагоде у односу заштићену зону иницијалне позиције посматрача. Драматичност органских форми, окружених кондензованом материјом, насупрот минимализма изнајмљених простора без присуства људске фигуре, производи узнемирујуће ефекте – нејасно је да ли ентеријер узурпира природно окружење или обрнуто. Топографски неодређено, недокучиво, неприпитомљено окружење има онирично дејство на посматрача, док атмосферски ефекти и заклоњеност планинског предела ваздушним масама, симболички говори о одавно изгубљеном јединственом искуству света у свој његовој нестабилности, пролазности и колебањима.

Трансформација пејзажа у постмодернизму, према тумачењу теоретичара савремене уметности В.Ц.Т. Мичела, може се посматрати као транспозиција традиционалног схватања представе природе као контемплативног искуства екстензије погледа кроз прозор, у алегорију психолошких или идеолошких позиција кроз образац активног узајамног чињења. Он у том смислу функционише као „медијум размене, место визуелне апропријације, централна тачка за формирање идентитета“.[1] Уместо статичне жанровске категорије, постаје рефлексија утицаја човека на амбијент, његових преображаја, потенцијала за узајамно прилагођавање, упоредо добија легитимитет *per se* и постаје средство репрезентације комплексне мреже односа природе и културе у савременом окружењу. Романтичарска визија јединственог визуелног искуства трансформисана је у децентрелизован поглед. Пејзаж више није објекат опсервације, оптичког или медитативног доживљаја, већ отворен процес који рефлектује транзиторна стања друштвеног или личног идентитета.

У формалном смислу радови из циклуса „Смањена видљивост” представљају специфичну синтезу класичног сликарског илузионизма у репрезентацији органских обриса природе и фотографског реализма у представама фрагмената ентеријера. Нестабилне границе линије хоризонта у позадини, у колизији су са реалистичним приказом и вертикалном структуром сегмената унутрашњости. Уоквиравање призора помоћу архитектонских елемената и истовремено постављање на сцену, ствара илузију сигурног места и упоредо одређује тачку разграничења са пејзажом представљеним као простор табуа, искорачења у забран непознатог и оностраног. Потпуно одсуство, или комбиновање линеарне и ваздушне перспективе евоцира простор ескапизма и (само)изолације посматрача у односу на природно окружење, али и на урбану свакодневицу које се бар привремено или привидно ослободио. Одбацивањем просторних планова појединачни делови унутрашњости лебде без реалног тежишта, док призор у целини делује као да је произведен дигиталним монтажним поступцима. Истовремено, вертикални елементи стаклених површина ограничавају тоталитет погледа и фрагментишу призор релативизујући постојање једне или једине перцептивне тачке. Попут фигуративних представа и предмета у првом плану из репертоара барокних

---

1 William John Thomas Mitchell, “Introduction,” *Landscape and Power*, ed. W. J. T. Mitchell, University of Chicago Press, Chicago 2002, 2–4

композиција, ови елементи симулирају улогу репусоара (*repoussoir*) стварајући ефекте илузије присуства посматрача и дубине простора. Левитирајући делови ентеријера (намештај, лампе, завесе) затечени у артифицијелно креираним ситуацијама, евоцирају напетости између природног окружења у позадини и егзистенцијалних очекивања индивидуа затечених на местима привременог хабитата, транзиторним просторима смањене друштвене видљивости.

Изворно настале на логици историјских примера модернистичке архитектуре, транспарентне, стаклене површине, губе улогу медијума органске везе са окружењем и егзистирају као субститути његове репрезентације у форми „пригодних“ уметничких радова на зидовима. У некој врсти инверзног мимезиса природа се комодификује и ставља у функцију „уређења ентеријера“, она сада подражава сликарски рад пејзажног жанра, док претпостављени непосредни естетски доживљај изостаје. Присутан је само симулакрум далеке чежње за активним међудејством природе и посматрача оличене у идеализованој представи пејзажа који има моћ релаксације или чак исцелитељско дејство.

У комплексним композиционим релацијама унутрашњи простор и даље задржава ауру симболичког склоништа, сигурног места у односу (на још увек) недирнут и неистражен простор споља. Сложеност релација и фрагилност граница света унутар и изван релативизује оправданост и функционалност уодношавања или чак хипотетичке интеграције амбијента и окружујуће природе. Дихотомије ентеријер/природно окружење, спољашње/унутрашње, безбедно/ризично производе нестабилност, сам поглед на оно што се налази изван је лимитиран, изолован и дефинише се у односу на просторни оквир као „поглед кроз“ или „поглед преко“. Артифицијелност целине је одраз конфликта реалности и интуитивног симулакрума и заснована је на напетостима између органског и неорганског, тежине архитектонских структура и лакоће кондензоване материје, материјалног и медитативног искуства. Целовитост призора је у јукстапозицији са појединачним објектима, оваква просторна организација их доводи у зачудан однос не-припадања, док је претпостављени посматрач позициониран као сведок конфликтне ситуације – истовремене дефетишизације идеалног пејзажа и огољавања друштвених мандата у односима вишак избора/мањак слободе у постиндустријском друштву.

Тензије реалности компримоване у идеализован мизансцен ентеријера са погледом на изворно окружење, оличене су у некој врсти хибридног призора који постаје објекат воајерског погледа, негде на крхкој граници између естетског ужитка и неумољиве потребе за поседовањем. Апропријација природе је симболичка, чежња за њом остаје селективна, ограничена је друштвеним ритуалима и открива се кроз игру присуства и одсуства, ескапизма и конзумерских страсти. Ситуације несклада између пејзажа и унутрашњег простора почивају на преиспитивању конвенционално схваћених функционалних и визуелних квалитета виђеног. Посматрач је потчињен у односу на свет споља, заштићен само у оквирима ограниченог простора, његова позиција опомиње на губитак виталних веза, ограничења и неизвесности које се само могу прикрити конформистичким сањарењима у удобности тог привремено освојеног раја.

Неутемељеност синтезе артифицијелног и природног у радовима Ранке Радовановић ствара илузију да је призор генерисан у виртуелном простору. Она би могла бити скривена метафора коначне пасивизације, немоћи функционалне коегзистенције и недостатка адаптибилних потенцијала савременог човека у односу на затечено окружење. Овде је однос индустријске културе и култа природе представљен као хибридизација са видљивим резовима.

РАНКА РАДОВАНОВИЋ

(1977)
markovicranka@yahoo.com

Дипломирала (2003) је и магистрирала (2007) на сликарском одсеку Факултета ликовних уметности Универзитета у Београду. Током студија награђена је наградама Факултета ликовних уметности (2002) Љубица Цуца Сокић, за најбољу слику на малом формату и наградом из фонда Мр Миодраг Јањушевић за најуспелији рад из области сликарства завршне године студија (2003). Члан је удружења ликовних уметника Србије (2004) са статусом самосталног уметника (2006). Током 2006/07 боравила је у Cite Internationale des Arts у Паризу. Учествовала је на XIII Међународном бијеналу младих уметника Европе и Медитерана (Бари, Италија, 2008). Добитница је Специјалне похвале жирија на XI Међународном бијеналу уметности Минијатуре у Горњем Милановцу (2012) као и друге награде XVIII Пролећног анала у Чачку (2014). Учествовала је на дванаест самосталних и великом броју групних изложби. Живи и ради у Београду.

Самосталне изложбе:
2026. *Смањена видљивост*, Продајна галерија Београд, Београд
2026. *Дистанцирање*, Галерија савремене ликовне уметности Ниш (Павиљон у тврђави), Ниш
2024. *Неко и даље брине о теби*, Градска галерија, Ваљево
2019. *Апартман*, Галерија Задужбине Илије М. Коларца, Београд
2016. *Уточиште*, Галерија културног центра (Куца Војиновић), Инђија
2014. *Међупростор*, Ликовни салон Дома културе, Чачак
2014. *Међупростор*, Галерија СКЦ, Београд
2010. *Do not Walk Outside This Area*, Продајна галерија Београд, Београд
2010. *Изван*, Мала галерија УЛУПУДС-а, Београд
2008. *Небо и земља*, Савремена галерија, Зрењанин
2007. *Прозори*, Галерија СУЛУЈ, Београд
2007. *Магистарска изложба*, Галерија Задужбине Илије М.Коларца, Београд

Групне изложбе **(**избор**):**
2026. *Између светова*, Галерија А, Београд
2026. *18. Међународни бијенале уметности минијатуре*, Модерна галерија Културног центра, Горњи Милановац
2024. *ВЕЛИКО/мало*, Галерија А, Београд
2023. *NordArt*, International Art Exhibition, Budelsdorf, Germany
2021. *NordArt*, International Art Exhibition, Budelsdorf, Germany
2019. *NordArt*, International Art Exhibition, Budelsdorf, Germany
2018. *Новембарски салон визуелних уметности*, Народни музеј, Краљево
2017. *XVI Бијенале у светлости Милене*, Галерија Милене Павловић Барили, Пожаревац
2016. *Pop-up fine art exhibition*, Henri Miller, Лос Анђелес, САД
2014. *XVIII Пролећни анале,* Ликовни салон Дома културе, Чачак
2009. *Палета младих*, Галерија Културног центра, Врбас
2008. *XIII Biennial of Young Artists from Europe and Mediterranean,* Puglia, Italy
2007. *Чукарички ликовни салон*, Галерија 73, Београд
2003. *Изложба награђених радова*, Галерија ФЛУ, Београд
2002. *Изложба награђених радова*, Галерија ФЛУ, Београд

Апартман VI / Apartment VI

2026, уље на платну / oil on canvas, 160x120cm

Апартман I / Apartment I

2019/24, уље на платну, триптих/ oil on canvas, tryptich, 150x380cm

Без назива / Untitled

2026, уље на платну / oil on canvas, 160x220cm

RANKA RADOVANOVIĆ

(b. 1977)
markovicranka@yahoo.com

Graduated (2003) and earned her Master's degree in Arts (2007) from the Painting Department at the Faculty of Fine Arts University of Belgrade. During her studies, she was recipient of the Faculty of Fine Arts awards: the Ljubica Cuca Sokić Award, for the best small-format painting (2002) and the Miodrag Janjušević, MFA, Fund Award for the most successful painting by a final-year student (2003). She has been a member of the Association of Fine Artists of Serbia (ULUS) since 2004, holding the status of an independent artist since 2006. During 2006/07, she completed a residency at the *Cité Internationale des Arts* in Paris. She participated in the XIII Biennale of Young Artists from Europe and the Mediterranean (Bari, Italy, 2008). She received a Special Jury Mention at the XI International Biennial of Miniature Art in Gornji Milanovac, Serbia (2012), as well as the second prize at the XVIII Spring Annale in Čačak, Serbia (2014). She has had twelve solo exhibitions and participated in numerous group exhibitions. She lives and works in Belgrade.

Solo Exhibitions
2026 *Reduced Visibility*, Sales Gallery Belgrade, Belgrade
2026 *Distancing*, Gallery of Contemporary Fine Arts Niš (Pavilion in the Fortress), Niš
2024 *Someone Still Cares About You*, City Gallery, Valjevo
2019 *Apartment*, Ilija M. Kolarac Endowment Gallery, Belgrade
2016 *Refuge*, Cultural Center Gallery (Vojinović House), Inđija
2014 *Interspace*, Fine Arts Salon, House of Culture, Čačak
2014 *Interspace*, SKC Gallery (Student Cultural Center), Belgrade
2010 *Do not Walk Outside This Area*, Sales Gallery Beograd, Belgrade
2010 *Outside*, Small Gallery of ULUPUDS, Belgrade
2008 *Heaven and Earth*, Contemporary Gallery, Zrenjanin
2007 *Windows*, SULUJ Gallery, Belgrade
2007 *Master's Degree Exhibition*, Ilija M. Kolarac Endowment Gallery, Belgrade

Group Exhibitions (selection)
2026 *Between Worlds*, Gallery A, Belgrade
2026 *18th International Biennial of Miniature Art*, Modern Gallery of the Cultural Center, Gornji Milanovac
2024 *BIG/small*, Gallery A, Belgrade
2023 *NordArt, International Art Exhibition*, Büdelsdorf, Germany
2021 *NordArt, International Art Exhibition*, Büdelsdorf, Germany
2019 *NordArt, International Art Exhibition*, Büdelsdorf, Germany
2018 *November Salon of Visual Arts*, National Museum, Kraljevo
2017 *XVI Biennial In the Light of Milena*, Milena Pavlović Barili Gallery, Požarevac
2016 *Pop-up Fine Art Exhibition*, Henry Miller, Los Angeles, USA
2014 *XVIII Spring Annale*, Fine Arts Salon of the House of Culture, Čačak
2009 *Youth Palette*, Cultural Center Gallery, Vrbas
2008 *XIII Biennial of Young Artists from Europe and the Mediterranean*, Puglia, Italy
2007 *Čukarica Fine Arts Salon*, Gallery 73, Belgrade
2003 *Exhibition of Awarded Works*, Faculty of Fine Arts Gallery, Belgrade
2002 *Exhibition of Awarded Works*, Faculty of Fine Arts Gallery, Belgrade

Sanja Todosijević

RANKA RADOVANOVIĆ
Reduced Visibility

In thematic terms, Ranka Radovanović's cycle of paintings, titled *Reduced Visibility*, presents a gaze, restricted by architectural elements, of a selected fragment of a real or imagined landscape. The blurred contours of untamed nature evoke a sense of uncertainty and unease, set against the protected zone from which the viewer initially observes it. The dramatic organic forms, surrounded by condensed matter, in contrast with the minimalism of rented spaces devoid of human presence, produce a disquieting effect: it remains unclear whether the interior is encroaching upon the natural environment, or vice versa. Topographically indeterminate, elusive and untamed, this environment exerts a oneiric effect on the viewer. Atmospheric effects and the veiling of the mountainous landscape by masses of air symbolically evoke a long-lost, singular experience of the world in all its instability, transience and volatility.

The transformation of the landscape in postmodernism, according to the interpretation of contemporary art theorist W. J. T. Mitchell, can be seen as a transposition of the traditional understanding of the image of nature as a contemplative experience of extending one's gaze through a window, into an allegory of psychological or ideological positions through a pattern of active mutual agency. In this sense, it functions as a "medium of exchange, a site of visual appropriation, a focus for the formation of identity."[1] Instead of a static genre category, it becomes a reflection of human impact on the environment, its transformations, and the potential for mutual adaptation. Simultaneously, it gains legitimacy *per se* and becomes a means of representing the complex network of relations between nature and culture in the contemporary environment. The Romantic vision of a unified visual experience is transformed into a decentered gaze. The landscape is no longer an object of observation, or of an optical or meditative experience, but an open process that reflects the transitory states of social or personal identity.

In formal terms, the works from the *Reduced Visibility* series represent a specific synthesis of classical painterly illusionism in the representation of organic outlines of nature and photographic realism in the depictions of interior fragments. The unstable boundaries of the horizon line in the background collide with the realistic depiction and vertical structure of the interior segments. Framing the scene by means of architectural elements while simultaneously staging it creates the illusion of a safe haven, while concurrently establishing a line of demarcation with the landscape, which is presented as a space of taboo, a step into the realm of the unknown and the otherworldly. The total absence, or combination, of linear and atmospheric perspective evokes a space of escapism and the (self-)isolation of the viewer in relation to both the natural environment and the urban everyday life from which they have been, at least temporarily or seemingly, liberated. By rejecting spatial planes, individual parts of the interior float without a real center of gravity, while the image as a whole appears as if produced by digital montage techniques. Simultaneously, the vertical elements of glass surfaces limit the totality of the gaze and fragment the image, relativizing the existence of a single or unique perceptive standpoint. Much like the figurative representations and objects in the foreground of Baroque compositions,

---

1 William John Thomas Mitchell, "Introduction," *Landscape and Power*, ed. W. J. T. Mitchell, University of Chicago Press, Chicago 2002, 2–4

these elements simulate the role of the *repoussoir*, creating the illusion of the viewer's presence and spatial depth. Levitating interior parts (furniture, lamps, curtains) caught in artificially created situations evoke tensions between the natural environment in the background and the existential expectations of individuals found in places of temporary habitat, transitory spaces of reduced social visibility.

Originally rooted in the logic of historical examples of modernist architecture, these transparent, glass surfaces lose their role as a medium for an organic connection with the environment, instead they exist as substitutes for its image in the form of "decorous" artworks on the walls. In a kind of inverse mimesis, nature is commodified and put to the service of "interior design". It now imitates a painting of the landscape genre, while the presumed unmediated aesthetic experience is absent. What remains is merely a simulacrum of a distant longing for an active interplay between nature and the viewer, embodied in an idealized image of a landscape that has the power to soothe, or even to heal.

Within these complex compositional relationships, the interior space still retains the aura of a symbolic shelter, a safe haven in relation to the (still) untouched and unexplored space outside. The complexity of these relations and the fragility of the boundaries between the worlds inside and outside relativize the justification and functionality of establishing a relationship, or even a hypothetical integration, between the ambiance and the surrounding nature. The dichotomies of interior/natural environment, outside/inside, and safe/risky produce instability. The very gaze at what lies beyond is limited, isolated, and defined in relation to the spatial frame as a "view through" or a "view beyond." The artificiality of the whole is a reflection of the conflict between reality and an intuitive simulacrum, grounded in the tensions between the organic and the inorganic, the weight of architectural structures and the lightness of condensed matter, and between material and meditative experience. The coherence of the image is juxtaposed with individual objects. Such a spatial organization brings them into a strange relationship of non-belonging, while the presumed viewer is positioned as a witness to a conflict situation, the simultaneous de-fetishization of the ideal landscape and the laying bare of social mandates within the dynamics of excess of choice/lack of freedom in post-industrial society.

The tensions of reality, compressed into an idealized interior *mise-en-scène* with a view of the original environment, are embodied in a kind of hybrid scene that becomes the object of a voyeuristic gaze, somewhere on the fragile border between aesthetic pleasure and the relentless need for possession. The appropriation of nature is symbolic, the longing for it remains selective, limited by social rituals, and is revealed through a play of presence and absence, escapism, and consumerist passions. Situations of discord between the landscape and the interior space rest upon a questioning of the conventionally understood functional and visual qualities of the seen. The viewer is subjugated in relation to the world outside, protected only within the confines of a limited space. Its position warns of the loss of vital connections, of limitations, and uncertainties that can only be concealed by conformist daydreams in the comfort of that temporarily conquered paradise.

The groundlessness of the synthesis between the artificial and the natural in the works of Ranka Radovanović creates the illusion that the image was generated in a virtual space. It could be a hidden metaphor for the ultimate passivization, the impotence of a functional coexistence, and modern man's lack of adaptive potential in relation to the pre-existing environment. Here, the relationship between industrial culture and the cult of nature is presented as a hybridization with visible cuts.

ИЗЛОЖБА РЕАЛИЗОВАНА СРЕДСТВИМА
СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА КУЛТУРУ
ГРАДА БЕОГРАДА

ИЗДАВАЧ
ПРОДАЈНА ГАЛЕРИЈА «БЕОГРАД»
Косанчићев венац 19, Београд, Србија
Тел/факс 011 30 33 923
Тел 011 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Главни и одговорни уредник
Зоран Чалија, директор галерије

Кустоси галерије
Јелена Кривокапић
Сања Тодосијевић
Мирослав Сапунџић

Уметнички савет
Здравко Вучинић
Весна Марковић
Миодраг Млађовић
Јулијана Протић
Зоран Тешановић

Текст у каталогу
Сања Тодосијевић

Превод
Ванда Перовић

Дизајн
Жолт Ковач

Фотографија
Владимир Поповић

Штампа
Грид студио доо, Београд

Тираж
150

EXHIBITION SUPPORTED BY
SECRETARIAT FOR CULTURE OF
THE CITY OF BELGRADE

PUBLISHER
SALES GALLERY «BEOGRAD»
Kosančićev venac 19, Belgrade, Serbia
+ 381 11 30 33 923
+ 381 11 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Editor-in-chief
Zoran Čalija, Gallery Director

Gallery Curators
Jelena Krivokapić
Sanja Todosijević
Miroslav Sapundžić

Art Council
Zdravko Vučinić
Vesna Marković
Miodrag Mlađović
Julijana Protić
Zoran Tešanović

Text in catalogue
Sanja Todosijević

Translation
Vanda Perović

Design
Žolt Kovač

Photography
Vladimir Popović

Printed by
Grid studio, Belgrade

Print run
150

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

75.071.1:929 Радовановић Р.(083.824)
75(497.11)"20"(083.824)

РАДОВАНОВИЋ, Ранка, 1977–
Ранка Радовановић = Ranka Radovanović : Смањена видљивост = Reduced Visibility : Продајна галерија "Београд" : Октобар–новембар 2026. Београд = October–November 2026, Belgrade / [текст у каталогу Сања Тодосијевић] = [text in catalogue Sanja Todosijević] ; [превод Ванда Перовић = [translation Vanda Perović] ; [фотографија Владимир Поповић] = [photography Vladimir Popović]. – Београд : Продајна галерија "Београд" = Belgrade : Gallery "Beograd", 2026 (Београд : Грид студио = Belgrade : Grid studio). – [12] стр. : репродукције ; 22 x 22 cm

Упоредо срп. текст и енгл. превод. – Тираж 150. – Ранка Радовановић: str. [4].

ISBN 978-86-6141-250-9

а) Радовановић, Ранка (1977–) -- Слике -- Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 202949641

Насловна страна / Front cover

Облак / Cloud

2026, уље на платну / oil on canvas,
160x220cm (детаљ / detail)

Последња страна / Back cover

Високо приземље / Raised Ground Floor

2026, уље на платну / oil on canvas,
160x220cm

Сенка / Shadow

2026, уље на платну / oil on canvas, 80x170cm

Сунце / Sun

2026, уље на платну / oil on canvas, 80x170cm

www.galerijabeograd.org